rární zásluhu příslušející jiné osobě (Kuhler, Autorrecht, 1880, str. 328), čili uveřejňuje třebas dovoleně cizí duševní výplod, leč protiprávně opominuv udati použitý pramen, odporuje osobnímu zájmu původce, aby byl jako takový ve veřejnosti jmenován (Allfeld, Das Urheberrecht an Werken der Literatur und der Tonkunst, str. 354). Podle obecného názoru jde u plagiátu o zcizení duševního výplodu, tedy výsledku prvotnější práce duševní nějaké osoby jiné. Možno tedy plagovati vynálezy, plody umělecké, slovesné, výzkumy vědecké a pod. (Ottův slovník naučný) čili jinými slovy: Předměty plagiátu jsou díla literární, umělecká, vědecká, vynálezy, výzkumy, projekty a pod. Pro souzený případ přichází zejména v úvahu pojem literárního plagiátu jakožto t. zv. literární krádeže (Masarykův slovník naučný).

Aplikuje-li se s hlediska jediné tu směrodatného nazírání na pojem plagiátu to, co vpředu uvedeno, nelze tvrditi, že se soukromý žalobce dopustil »plagiátu«, pokud do svého delšího originálního článku o činnosti, životě a povaze N. S. pojal některé celkem podřadné věty z článku obžalovaného, když tyto věty jen referují o holých skutečnostech, že církev ztráty S. nelituje, že církevní úřady jeho skladatelskou činnost neviděly rády, že S. nosil lakové boty a hedvábné ponožky a že býval navoněn, že mu všechny tyto věci vynesly vážnou důtku vysokého církevního hodnostáře. Tyto věty nemají samy o sobě literárního nebo uměleckého rázu, nejsou výplodem originální literární nebo vůbec duševní činnosti ve smyslu nahoře uvedeném a jsou konečně v poměru k ostatnímu samostatnému obsahu článku soukromého žalobce tak podřadného významu, že článku žalobcovu neodnímají povahu nového článku původního (viz obdobně § 23, č. 1 cit. zák.).

Za těchto okolností nepochybil nalézací soud, pokud měl za to, že se obžalovanému v příčině výtky, že se soukromý žalobce dopustil plagiátu, nepodařil důkaz pravdy.

Čís. 6180.

Vykročil-li pachatel z mezí nutné obrany ze zlosti, hněvu a pomstychtivosti, je mu jeho dolosní delikt přičítati podle obecných zásad.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1938, Zm I 296/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem těžkého ublížení na těle podle § 152 tr. z.

Důvody:

Zmateční stížnosti, dovolávající se důvodů zmatečnosti podle § 281, č. 5, 9 b) — správně a) — tr. ř., nelze přiznati úspěch.

Pokud vývody zmateční stížnosti směřují k vyvrácení úsudku nalézacího soudu, že stěžovatel nejednal za tím účelem, aby od sebe odvrátil protiprávný útok E. na svůj život ve smyslu § 2, písm. g) tr. z., netřeba se zabývati těmito vývody, najmě i domnělými vadami rozsudku uplatňovanými v uvedeném směru s hlediska zmatku podle § 281, č. 5 tr. ř., neboť i kdyby bylo lze tento předpoklad spravedlivé nutné obrany u obžalovaného připustiti, nemohlo by to nic měniti na správnosti odsuzujícího nálezu a nedostávalo by se tudíž zmíněným vývodům zmateční stížnosti předpokladu pro uplatňování jakéhokoli zmatku, totiž způsobilosti přivoditi rozhodnutí pro stěžovatele příznivější, a to z těchto důvodů:

Nelze totiž pro uvedený případ popříti, že obžalovaný nepoužil toliko obrany potřebné k odvrácení zmíněného útoku, nýbrž že naopak vykročil z mezí takové obrany.

Podle vlastní obhajoby obžalovaného útočil podnapilý, pokud se týče podle zmateční stížnosti dokonce silně napilý F. předtím proti stěžovateli jen pěstí, při čemž ovšem vyhrožoval, že ho zabije. Když se stěžovatel p o d r u h é vyprostil, zase se E. vrhl na něho, stěžovateli se podařilo utéci a E. běžel na ním, zase křiče: »Franto, já tě zabiju!«

Za těchto okolností nebylo k odvrácení možného snad dalšího útoku E. zapotřebí, aby obžalovaný hodil E. kámen přes 8 kg těžký na hlavu, čímž mu těžce na těle ublížil. Obžalovaný se sice hájil tím, že tak jednal nemaje jistotu, zda E. nemá snad u sebe nějakou zbraň, jako na př. nůž. Rozsudek nezjišťuje, že obžalovaný předpokládal nějaké ozbrojení E., kdyžtě obžalovaný sám nemohl udati, že E. při předchozích útocích použil nějaké zbraně. Zmateční stížnost nedostatek takového zjištění ani po stránce formální nevytýká.

Za těchto okolností, daných jednak nenapadenými zjištěními rozsudku, jednak vlastní obhajobou obžalovaného, je zjevno, že obžalovaný způsobil E. větší zlo, než bylo potřebí k odvrácení očekávaného snad útoku E., že tedy jde o vykročení (excessus) z mezí nutné obrany (Miřička: Trestní právo hmotné, str. 83).

Pokud zmateční stížnost tvrdí přiměřenost obranného jednání s poukazem na to, že prý obžalovaný kamenem nehodil prudce, provádí hmotněprávní zmatek § 281, č. 9, písm. b), správně a) tr. ř. proti předpisu § 288, odst. 2, č. 3 tr. ř., neboť rozsudek nic takového nezjišťuje. Výtka není po zákonu (§ 285 tr. ř. a § 1, č. 2 zák. č. 3/1878 ř. z.) provedena ani s hlediska formálního zmatku neúplnosti podle § 281, č. 5 tr. ř., neboť zmateční stížnost ani neuvádí, který výsledek hlavního přelíčení poukazuje k tomu, že obžalovaný nehodil kamenem prudce.

Totéž, co právě uvedeno, platí též pro další tvrzení zmateční stížnosti, že obžalovaný hodil prý kámen jen za sebe, aby padl před E. a zabránil mu v pronásledování, tedy pro tvrzení, jímž zmateční stížnost dokonce popírá i obranné jednání stěžovatelovo směřující proti tělu E.

Vykročil-li však obžalovaný pro případ, že šlo vůbec o nutnou obranu, z jejích přípustných mezí, nutno zkoumati, zda se tak stalo t o l i k o z poděšení, ze strachu nebo z leknutí (tedy z t. zv. afektů asthenických), ve kterémžto případě je vinník podle § 2, písm. g) tr. z.

beztrestný, pokud se týče za předpokladu, že si mohl nepřiměřenost svého obranného jednání uvědomiti, trestný jen podle §§ 335, 431 tr. z.

Nalézací soud dospěl k závěru, že nelze přisvědčiti obhajobě obžalovaného, jako by byl jednal pouze v nutné sebeobraně; rozsudek má naopak za to, že obžalovaný jednal ze zlosti, hněvu a pomstychtivosti. Rozsudek dospěl k tomuto závěru zřejmě nejen na základě výroků stěžovatelových potvrzených svědkyní J. (že ho E. urazil, že se urážeti nedá, pokud se týče výroku po uhození E. kamenem do hlavy: »Teď máš dost«), nýbrž i na základě vlastního líčení obžalovaného vůči četnictvu, pokud tam svoje jednání omlouval tím, že byl E-em bezdůvodně napaden a poličkován a že mu byl roztrhán kabát. Hledíc k těmto vlastním údajům obžalovaného jsou v uvedeném směru bez významu formální výtky, jež zmateční stížnost vznáší proti rozsudkovým zjištěním učiněným na základě seznání J.

Při tomto stavu věci nutno míti za to, že jednal-li obžalovaný vůbec v obraně, jak zmateční stížnost dovozuje, vykročil z jejích přípustných mezí, totiž z mezí toho, co bylo k odvrácení nastávajícího nebo očekávaného útoku nutné, ze zlosti, hněvu a pomstychtivosti, tudíž z takových (t. j. sthenických) afektů, jež nebrání tomu, aby nebyl dolosní čin stěžovatelův, proti tělu E. vykonaný, stěžovateli přičítán podle obecných zásad (Miřička: Trestní právo hmotné, str. 83).

Čís. 6181.

Pod pojem uzavretej osady (§ 93 zákona čís. 81/1935 Sb. z. a n.) spadá celý okruh povrchu zeme, na ktorom sa osada rozkladá a na ktorom vzniká čulejší ruch, vyvolaný stykom obyvateľov jednotlivých budov, frekvenciou povozov, peších, pobytom detí pri cestách a pod.; nerozhoduje, či sú budovy po oboch stranách cesty, alebo len po jednej strane, či sú priamo pri ceste, alebo obďaleč. S tohoto hľadiska i začiatok osady treba považovať za uzavreté miesto.

Riadič motorového vozidla musí dbať obecne známeho zjavu, že peší prechádzajú cestu pred alebo za inými vozidlami, pohybujúcimi sa na cestách; rovnako i zlozvyku detí prebehávať prez cestu priamo pred blížiacim sa autom.

K subjektívnej stránke prečinu podľa § 290 tr. zák.

(Rozh. zo dňa 20. apríla 1938, Zm III 491/37.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti A. pre prečin podľa § 290 tr. zák. vyhovel zmätočnej sťažnosti náhradnej súkromnej žalobkyne, rozsudky oboch súdov nižších stolíc podľa § 33, odst. 1 por. nov. v celom rozsahu zrušil z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p. a uznal obžalovanú A. vinnou prečinom usmrtenia človeka z nedbalosti podľa § 290 tr. zák., ktorý spáchala tak, že dňa 9. júla 1936 v H.,